

Till Trafiknämnden juni 2021

Skrivelse angående indragna tågvärdar

Samverkansmodellen

Region Stockholm och intresseorganisationerna har en samverkansmodell, som i stort sett alltid fungerar väl när det gäller trafikfrågor. Till stor del fungerar samverkansmodellen bra tack vare trafikförvaltningens utvecklingsstrategier. I samband med beslutet att dra in tågvärdarna på pendeltågen har samverkansmodellen åsidosatts och inte följts alls.

I samverkansmodellen står det att intresseorganisationerna ska vara med i ett tidigt stadie av beredningen. Att få reda på ett sådant här stort beslut via nyhetssändningar är inte att samverka i ett tidigt stadie.

Inom intresseorganisationerna ser vi en rad problem med beslutet. Vi är dock övertygade om att dessa problem hade kunnat lösas via god samverkan, något som sker inför de flesta förändringarna och bör ske i alla beslut som påverkar tillgängligheten. Nu är läget ett annat.

Risker med forcerat beslut

På grund av forceringen av beslutet att ta bort tågvärdarna på pendeltågen ser vi nu en osäker framtid för resenärer med funktionsnedsättning. Det spontana resandet, som alla resenärer ska ha rätt till, riskerar att försvinna i hög grad för resenärer med funktionsnedsättning. I nuläget ser vi ingen säker lösning på vem som exempelvis ska fälla ut rullstolsrampen, ledsaga när ledsagning är beställd och finnas till hands för personer med kognitiva svårigheter eller lättare intellektuell funktionsnedsättning, som vill resa självständigt. Finns det tillgång till personal om tåget går sönder och personer måste evakueras?

För att undvika en osäker framtid för pendeltågsresenärer med funktionsnedsättning hade samverkan kunnat ske i samverkansrådet, men även i en mindre grupp, som bildats speciellt för detta beslut. Med största sannolikhet hade en samverkansprocess inte behövt ta mängder av tid och alla parter hade högst troligt blivit nöjda. Nu riskerar resenärer med funktionsnedsättning att hänvisas till färdtjänst i allt högre grad, en färdtjänst där många redan oroar sig för resetaket. Det kommer då inte heller bli någon kostnadsbesparing när fler tvingas använda sig av den särskilda kollektivtrafiken.

Det fanns politiker som var villiga att lyssna när intresseorganisationerna påtalade utebliven samverkan. Vi ser det dock som upprörande att en majoritet av trafiknämndens politiker och även vissa tjänstemän vill bortse från samverkan och på så sätt inte sköta sitt arbete, då samverkansmodellen är en överenskommelse som brutits.

Trafiknämndens åtgärder?

Intresseorganisationerna vill veta vad trafiknämnden avser att göra åt den uppkomna situationen. Ska nämnden riva upp beslutet för att se till att en säker lösning tas fram? Ska trafiknämnden se till att varje pendeltågsplattform har plattformsvårdare permanent när tågvärdarna försvinner? Plattformsvårdare som dessutom arbetar alla timmar som trafiken är igång? Hur ska nämnden se till att inte liknande samverkansproblem upprepas igen?

Dessa frågor vill vi skyndsamt få besvarade och hur nämnden tänker återupprätta förtroendet till funktionshinderorganisationerna i Samverkansrådet trafik.

Med vänliga hälsningar i hopp om fortsatt gott samarbete

Annika Hässler, ordförande Funktionsrätt Stockholms län

Karin Hjalmarson, ordförande Synskadades Riksförbund Stockholm Gotland

Jaan Kaur, ordförande DHR Stockholms län